

DEZVOLTAREA REȚELEI MUZEALE ÎN JUDEȚUL TULCEA

JUDEȚUL TULCEA — DEZVOLTARE PLENARĂ, MULTILATERALĂ

Teodor COMAN

prim-secretar al Comitetului județean Tulcea al P.C.R.

TOVARĂSUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL al C.C. al P.C.R., PRESEDINTELE CONSILIULUI DE STAT, ÎN VIZITĂ LA MUZEUL DELTA DUNĂRII DIN TULCEA

Tulcea — străvechi colț al patriei noastre, cu o istorie atestată din îndepărtate vremuri de zbucium și de luptă pentru libertate națională și socială — este un județ cu semnificative rezonanțe în cartea neamului nostru și în același timp un ținut care s-a impus de la începutul existenței sale prin frumusețea și bogăția locurilor, prin hărnicia și priceperea oamenilor, prin originalitatea și specificitatea creației spirituale.

Așezat în nordul Dobrogei, unde apele bătrînului Danubiu își mină undele domoale spre mare, județul Tulcea — minunată îngemănare între pămînt și apă — are un relief complex și variat: pornind de la țărmul Mării Negre se desfășoară fascinantele și inegalabilele frumuseți ale Deltei Dunării și ale lacurilor limitrofe acesteia, urmate de roditoare cîmpii. Se înalță apoi contururile dealurilor împădurite ale Babadagului și Niculițelului, ce par a consolida bătrînul lanț de munți ai Măcinului.

Încadrat în contextul dobrogean, teritoriul județului Tulcea a fost populat din cele mai vechi timpuri. Documentele atestă prezența tracilor, a geților și a sciților, care prin cultura lor originală și-au lăsat amprenta asupra dezvoltării ulterioare a societății în această zonă.

Cucerirea de către romani a Dobrogei dă un nou curs istoriei provinciei. Numeroasa populație băștinașă este nevoită să asimileze modul de viață roman.

Împotriva pericolului pe care îl prezentau pentru Imperiu popoarele migratoare care veneau de la nord de Dunăre și care, pentru a ajunge în Balcani treceau prin Scythia Minor, romanii au ridicat valuri de apărare din piatră și pămînt și o linie de caste de-a lungul Dunării, printre care pe teritoriul actualului județ Tulcea pot fi amintite: Arrubium, Dinogetia, Noviodunum, Aegyssus, Salsovia ș.a.

Înflorirea cunoscută în primele două secole de stăpînire romană își pierde din intensitate o dată cu începutul crizei Imperiului.

Documentele istorice din secolul al XIV-lea pomenesc de acest teritoriu ca făcînd parte din stăpînirea lui Mircea cel Bătrîn. În anul 1417, a căzut sub dominația Imperiului Otoman și abia după războiul din 1877, ca urmare a eroismului și vitejiei de care a dat dovadă poporul român în lupta pentru eliberarea sa de sub jugul otoman, Dobrogea a reintrat de drept în structura României. Cu tot controlul exercitat vreme îndelungată de către Poarta Otomană asupra Dobrogei, poporul român și-a păstrat integritatea și unitatea de cultură: limbă, obiceiuri ș.a. care timp de secole nu au putut fi rupte de trunchiul comun al poporului. Legată organic de istoria țării și a poporului, în 1850, Tulcea a sărbătorit cea de-a doua aniversare a revoluției de la 1848 din Țările Române, sărbătoare la care a participat și Ion Ionescu de la Brad.

O dată cu dezvoltarea activității portuare de la gurile Dunării, act de naștere a proletariatului în această parte a țării, au apărut și primele mișcări muncitorești, cum este cea a hamalilor din portul Sulina de la sfîrșitul secolului al XIX-lea, a celor din Isaccea de la începutul secolului XX. În condițiile creșterii avîntului revoluționar, în anul 1918, teritoriul județului este zguduit de puternica demonstrație a marinarilor din porturile Tulcea și Sulina. Cu această ocazie, marinarii români au format comitete revoluționare, înălțînd steagul roșu pe catargele vaselor.

După crearea Partidului Comunist Român, la al cărui Congres de constituire au participat și delegați ai Partidului Social Democrat — secția Tulcea, în frunte cu Evanghelie Stanef, mișcarea revoluționară a cunoscut un nou avînt, intensificîndu-se îndeosebi în perioada celui de-al doilea război mondial. Așa de exemplu, în octombrie 1943, din cei 4 200 de cetățeni din Delta Dunării chemați la încorporare s-au prezentat numai 1 500. Între anii 1943—1944, luna august — pe teritoriul județului s-a desfășurat o intensă activitate de partizani, care a împiedicat, mai ales, transportul militar pe apă, prin jertfele aduse contribuind la zdrobirea mașinii de război naziste, la eliberarea patriei noastre. În octombrie 1944, muncitorii, țărani și intelectuali din județ, conduși de comuniști, au organizat în Tulcea o mare demonstrație de stradă, cu care prilej au cerut înlăturarea guvernului reacționar care se afla la cîrma țării și au luat cu asalt prefectura județului, alegînd, într-un entuziasm de nedescris, în funcția de prefect al județului Tulcea, pe Dumitru Olteanu, președintele Județenei Tulcea a P.C.R.

Așadar, istoria acestui colț de țară face parte organică din lupta întregului nostru popor pentru independență națională și libertate socială, luptă încununată de victoria insurecției armate de la 23 August 1944, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, act istoric care a descătșat energiile creatoare ale celor ce muncesc, deschizînd largi perspective de progres și bunăstare.

În trecut, județul Tulcea era caracterizat printr-un pronunțat grad de înapoiere economică și socială. Industria era reprezentată de cîteva ateliere și cherhanale în care se muncea în condiții inumane, iar agricultura, fărîmițată și lipsită de mijloace mecanizate, nu putea răsplăti munca istovitoare a țăranilor. La acest tablou se adăuga starea de înapoiere culturală.

Această grea moștenire a rămas de domeniul trecutului. În anii luminoși ai socialismului, bucurîndu-se de sprijinul neprecupețit al partidului și statului nostru, oamenii muncii din județul Tulcea, eliberați de exploatare și asuprire, au schimbat din temelii înfățișarea industriei și agriculturii, a orașelor și satelor, au pus în valoare bogățiile naturale, rodnicia ogoarelor, trăiesc o viață demnă, liberă și prosperă, bucurîndu-se din plin de binefacerile socialismului. Această viață nouă a înflorit o dată cu transformările revoluționare petrecute în întreaga țară în anii care au trecut de la Eliberare.

În anii socialismului, în județul Tulcea s-au pus bazele valorificării raționale și la un nivel calitativ superior a peștelui, lemnului, stufului și papurei, a pietrei, calcarului, a minereurilor cuprifere, de baritină și caolin etc. Existența exploatărilor miniere de la Altin-Tepe, Mahmudia și Somova, cele două fabrici de conserve din pește și legume, flota de pescuit oceanic nou creată, și multe alte unități și obiective industriale realizate pînă în prezent, certifică justetea măsurilor partidului privind dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor țării. Ca să ilustrăm mai pregnant acest salt este suficient să amintim că valoarea producției globale industriale în anul 1971 a fost de 12,5 ori mai mare decît în anul 1950.

Agricultura, parte integrantă a economiei socialiste, a cunoscut adînci prefaceri și în județul nostru. Folosirea mecanizării, chimizării, aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii, au făcut ca pe ogoarele fără haturi să se obțină an de an producții tot mai mari.

Științetele flacăra a culturii s-a aprins și pe plaiurile tulcene. La dispoziția fiecărui om al muncii, fiecărui cetățean al județului, se află 5 case de cultură, 114 cămine culturale, 125 de biblioteci publice orășenești, comunale și satești, care înglobează un fond de carte de peste 450 000 de volume. Pe scenele așezămintelor culturale evoluează formații care antrenează mii de artiști amatori. Au devenit tradiționale manifestări cultural-artistice cum sînt: festivalul folclorului județean, al folclorului dunărean, festivalul de muzică ușoară — „Nufărul alb” și altele, care au adus pe scenele caselor de cultură și căminelor culturale valori inestimabile ale folclorului tulcean.

Prețuirii pe care le-o poartă partidul și statul cadrele didactice din județul nostru îi răspund printr-o activitate intensă, pasionată și plină de răspundere și abnegație, dăruindu-se nobilei lor misiuni de instruire și educare a tinerei generații.

Întreaga noastră activitate de formare a omului nou are la bază vastul program de educație comunistă a maselor elaborat de conducerea partidului, prețioasele indicații date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care arată că făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate presupune și o amplă activitate de pregătire politico-ideologică, profesională și științifică, o lărgire a orizontului de cunoaștere.

Preocupat de lărgirea continuă a bazei procesului educațional, Comitetul județean de partid a manifestat toată grija pentru valorificarea monumentelor istorice, în armonie cu frumusețile unice ale Deltei Dunării, cu tot ce din belșug oferă vizitatorului ținutul nord-dobrogean.

În procesul cunoașterii și valorificării tot mai plene a bogățiilor și frumuseților județului, a istoriei și preocupării locuitorilor de pe aceste meleaguri, din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi, un aport apreciabil l-a adus activitatea colectivului din cadrul Muzeului „Delta Dunării” Tulcea.

Îmbinînd munca de cercetare științifică cu activitatea de popularizare a rezultatelor obținute, specialiștii muzeului au dat explicații științifice genezei unor fenomene și aspecte ale Deltei, iar prin activitatea de cercetare arheologică au scos la iveală noi mărturii care atestă vechimea și continuitatea populației daco-romane pe aceste meleaguri. În această bogată și fructuoasă activitate noi am primit sprijinul calificat al unităților științifice centrale, prin numeroși oameni de știință, cercetători și specialiști care și-au adus o valoroasă contribuție la cercetarea și punerea în evidență a celor mai importante probleme biologice și istorice din această parte a țării. În acest sens, aș aminti colocviul științific organizat în primăvara anului 1969, mulțumind și pe această cale tovarășilor care au contribuit la buna reușită a acestuia.

Pe fondul întregii activități cultural-educative desfășurate în județul nostru pentru formarea multilaterală a omului nou, considerăm că este necesar ca în viitor să acordăm o mai mare atenție activității muzeistice, prin organizarea unui complex muzeistic care să reprezinte o sinteză a acestui colț minunat de țară, prin înființarea unor puncte muzeistice pe principalele trasee turistice ale județului, a unor case-muzeu, ca și prin restaurarea unor importante monumente istorice cum sînt cetățile Dinogetia, Enisala, vestigiile arheologice de la Noviodunum și Niculițel. În acest scop considerăm că este necesar să fim sprijiniți mai mult de Direcția monumentelor istorice și de artă, pentru a reuși să redăm în circuitul cultural-educativ și turistic aceste obiective, care constituie grăitoare mijloace de educație patriotică a tuturor cetățenilor județului. Totodată, deschiderea expozițiilor permanente ale secțiilor de artă și arheologie ale muzeului vine să consolideze o tradiție și să ofere noi perspective unei intense și rodnice activități de cercetare științifică la care vor fi atrase cadrele de cercetători, cadrele didactice și un număr sporit de colaboratori externi.

Anii 1971—1975 vor face ca Tulcea să cunoască noi și mărețe transformări în structura economică, vor duce la mărirea de cîteva ori a potențialului industrial, la modernizarea și creșterea corespunzătoare a contribuției agriculturii, la noi performanțe în ridicarea nivelului de trai al maselor, la îmbogățirea tezaurului științific și cultural.

Apreciînd activitatea valoroasă desfășurată pînă în prezent de Muzeul Deltei Dunării, Comitetul județean Tulcea al P.C.R. cere în continuare din partea întregului colectiv competență, responsabilitate, înalt simț partinic, pasiune și dăruire, avînd în vedere sarcinile sporite pe care și le-au asumat și care vor contribui la măreața operă de edificare a omului nou, constructor al societății socialiste multilateral dezvoltate.